

Liite 1

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta

19.3.2024

Lahden ympäristöpalvelut

Ympäristönsuojelun valvonnan toteuma 2023 ja valvontaohjelma 2024

Yleistä valvontaohjelmasta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168.4 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista eri tyyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelma perustuu Lahden kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan, joka on laadittu vuosille 2020-2024. Rakennus- ja ympäristölupalautakunta on vahvistanut valvontasuunnitelman 4.2.2020 ja sitä ajantasaistettiin 7.6.2022 lautakuntakäsittelyn yhteydessä.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelusta annetun asetuksen perustelumuition (ympäristöministeriö 25.8.2014) mukaan säännöllisen valvonnan maksut on kytketty ympäristönsuojelulain 205 §:ssä valvontaohjelman olemassaoloon. Jotta valvontatoimenpiteistä voidaan periä maksu, sen on oltava suunnitelmallisen valvonnan väline, jonka sisältö ja käyttö on määritelty ohjelmassa. Myös edellisen ohjelmakauden toteuman arviointi tulee tehdä, koska toteumatietoja voidaan hyödyntää seuraavien ohjelmakausien suunnittelussa ja valvonnan voimavaroja koskevassa päätöksenteossa.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;
- 3) 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen sekä niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi;
- 4) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

5) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi silloin, kun toimivalta on siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 138 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä tai kysymys ole ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta, joka on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta maksu peritään toiminnanharjoittajalta, vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Jätelain 144.2 §:n mukaan kunnan viranomaisen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin;
- 3) tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi.

Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Lahden ympäristönsuojeluviranomaisen taksasta on tehty päätös (Lahden rakennus- ja ympäristöluvalautakunta 19.1.2021 § 8), joka tuli voimaan 1.2.2021.

Yksityiskohtaisen toimenpide- ja kohdeluettelon julkistaminen vuosittain tehtävästä viranomaisvalvonnasta saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteutumista, joten valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana. Yksittäisten tarkastuskohteiden osalta valvontaohjelma on ei-julkisen asiakirja ja se pidetään Lahden ympäristöpalveluiden sisäisenä tietona. Yksittäisen yrityksen tiedot esim. tarkastuskäyntitiheydestä ja sen perusteista voidaan antaa asianosaiselle pyydettyä.

Luonnollisten henkilöiden sekä mikroyritysten maksut

Sekä ympäristönsuojelu- että jätelain mukaisessa säännöllisessä valvonnassa on huomioitava maksujen kohtuullisuus. Ympäristönsuojelulain 206 §:n ja jätelain 144a §:n mukaan luonnolliselta henkilöltä, joka ei harjoita taloudellista toimintaa, sekä mikroyritykseltä perittävien maksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksapäätöksen mukaan mikroyrityksiltä peritään 30 % alempi maksu taksan mukaisista suoritemaksuista.

Mikroyrityksellä tarkoitetaan ympäristönsuojelulain 206 §:n 2 momentissa taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään kaksi miljoonaa euroa. Alennus edellyttää, että toiminnanharjoittajan on viimeistään tarkastuksen yhteydessä annettava valvontaviranomaiselle riittävät työntekijämäärää, liikevaihtoa tai tasetta koskevat tiedot alennuksen myöntämiseksi.

Lahden ympäristöpalveluiden vuoden 2023 valvontaohjelman toteuma

Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien ympäristölupavelvollisten ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityjen sekä ilmoitusmenettelytoimintojen määräaikaistarkastukset vuonna 2023 on esitetty taulukossa 1. Vuoden 2023 aikana suunnitelluista 69 tarkastuksesta toteutui 20 kpl, joten toteumaprosentiksi muodostui 29.

Taulukko 1. Ympäristöluvanvaraisten, rekisteröityjen ja ilmoitusmenettelytoimintojen määräaikaistarkastusvälit, toiminnanharjoittajien lukumäärät sekä vuonna 2023 tehdyt tarkastukset (Tarkastusvälin osalta esim. 3 tarkoittaa, että tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Mikäli tarkastusväli vaihtelee ilmaisee se, että eri toiminnanharjoittajilla on toisistaan riskiperusteesta johtuva poikkeava tarkastusväli.).

toimiala	tarkastusväli	lukumäärä	suunnitelma 2023	tarkastukset 2023
metsäteollisuus		0	0	0
metallien ja muovien pintakäsittely	4-5	1	0	0
energiantuotanto	4-5	17	5	4
kemianteollisuus		0	0	0
polttonesteiden jakeluasemat ja kemikaalivarastot	3-4	32	31	0
voc-laitokset	3-4	3	3	3
kivenmurskaamot ja asfalttiasemat	1-5	9	6	5
betoniasemat tai betonituotetehtaat	2-4	7	5	0
vesipesulat		0		
elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	4	5	4	1
eläinsuojat	4	2	1	0
liikenne: varikot, moottoriturheiluradat	3-4	4	3	2
jätteiden käsittely	3	12	3	3
ampumaradat	4	1	1	1
suihkupuhalluspaikka (ulkona)		0		
krematorio	3	1	1	1
lumenkaatopaikka	2	1	1	0
naapuruussuhdelain mukainen rasisitus	4	1	1	0

pohjavesialueella oleva pieni toiminto	3-4	2	1	0
kemialliset pesulat	5	4	3	0
laitoksia/tarkastuksia yhteensä		102	69	20

Ympäristönsuojelulain ennakkovalvonnalliset päätökset

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta myönsi vuoden 2023 aikana kaksi ympäristölupaa, jotka olivat Fortum Waste Solution Oy:n siilosto- ja sekoitusasema (jätteen ammattimainen käsittely) ja Lahden kaupunkisuunnittelun Nastolantien kiviaineksen murskausalue. Kahden ympäristöluvan lupamääräyksiä muutettiin lautakuntapäätöksillä: Lahden kaupunkisuunnittelun Pippo-Kujalan kallionlouhinnan ja kivenmurskauksen toiminta-aikojen laajennus sekä Lahden FK ry:n ja Salpausselän moottorikerho ry:n Pippon moottoriurheilukeskuksen toiminta-aikojen laajennus. Ympäristölautakunta rauetti UPM Kymmene Oyj:n Biocompositesin sekä Rudus Oy:n ja Lahden kaupunkitekniikan kivenmurskauksen ja polttonesteen jakelun ympäristöluvat.

Ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaisia poikkeuksellisia tilanteita koskevien hakemusten jatkoaikapäätöksiä käsiteltiin kolme kappaletta viranhaltijapäätöksinä. Ympäristönsuojelulain 118 § mukaisia meluilmoituksia käsiteltiin vuonna 2023 yhteensä 35 kappaletta.

Resurssitarkastelu vuonna 2023

Lahden ympäristöpalvelujen ympäristölupien ja valvonnan yksikkö toimi henkilövaihdosten vuoksi vajaalla henkilöresurssilla vuonna 2023. Tämä näkyi osittain valvontatoiminnassa eikä kaikkia suunniteltuja ympäristönsuojelu- ja jätelain valvontaan liittyviä tarkastuksia pystytty tekemään. Jätelain mukaan tehtävistä tarkastuksista on pyritty tekemään kaikkein välttämättömimmät. Digitalisoitumisen myötä valvonnassa on hyödynnetty entistä enemmän valokuvia eikä paikalla käyntiä ole aina tarvittu. Resurssitilanne tulee korjaantumaan vuoden 2024 alkupuoliskon aikana, kun rekrytoinnit viimeistelyä henkilöstösuunnitelman mukaiselle tasolle.

Lahden ympäristöpalveluiden suunnitelma vuoden 2024 valvontatoimenpiteiksi

Vuoden 2024 aikana tehtävien ympäristöluvanvaraisten, rekisteröityjen ja ilmoitusmenettelytoimintojen määräaikaistarkastussuunnitelma on esitetty taulukossa 2. Noin sadassa valvontakohteessa on tarkoitus tehdä 31 määräaikaistarkastusta. Tarkastuksista laaditaan muistio, joka lähetetään toiminnanharjoittajalle ja tallennetaan kaupungin sähköiseen arkistoon. Myös tarkastuksella annettavien kehotusten toteutumisen valvonta on osa tarkastustoimintaa. Tarkastusten toteumasta raportoidaan vuoden 2025 alussa lautakunnalle.

Taulukko 2. Ympäristöluvanvaraisten, rekisteröityjen ja ilmoitusmenettelytoimintojen määräaikaistarkastusvälit, toiminnanharjoittajien lukumäärät sekä suunnitelma vuoden 2024 tarkastuksista Lahdessa (Tarkastusvälin osalta esim. 3 tarkoittaa, että tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Mikäli tarkastusväli vaihtelee, ilmaisee se, että eri toiminnanharjoittajilla on toisistaan riskiperusteesta johtuva poikkeava tarkastusväli.)

toimiala	tarkastusväli	lukumäärä	suunnitelma
			2024
metsäteollisuus		0	0
metallien ja muovien pintakäsittely	4-5	1	0
energiantuotanto	4-5	17	1
kemianteollisuus		0	0
polttonesteiden jakeluasemat	3-4	32	14
voc-laitokset	3-4	3	0
kivenmurskaamot ja asfalttiasemat	1-5	8	1
betoniasemat tai betonituotetehtaat	2-4	7	6
vesipesulat	4	0	0
elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	3-4	5	3
eläinsuojat	4	2	0
liikenne: varikot, moottoriturheiluradat	4	4	2
jätteiden käsittely	3	11	2
ampumaradat	4	1	0
krematorio	4	1	0
lumenkaatopaikka	2	1	0
naapuruussuhdelain mukainen kohtuuton rasitus	4	1	0
pohjavesialueella oleva pieni toiminto	3-4	2	0
kemialliset pesulat	5	4	2
laitoksia/tarkastuksia yhteensä		100	31

Maa-ainestarkastukset vuonna 2023 ja suunnitelma vuodelle 2024

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi. Asetuksen mukaisesti kaikilla lupa-alueilla tehdään alkutarkastus ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä ja lopputarkastus, kun ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Vuosittain tarkastetaan, että lupakohteissa noudatetaan ottamissuunnitelmaa ja päätöksessä asetettuja ehtoja sekä maa-aineslaissa asetettuja rajoituksia. Tarkastus suoritetaan lisäksi maa-aineslupan haltijan, asianosaisten tai muiden perusteltujen vaatimusten vuoksi, jollei tarkastusta ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Mikäli luvan haltija ilmoittaa etukäteen tammikuun loppuun mennessä, ettei maa-aineksia kyseisenä vuonna oteta, ei lupakohdetta silloin normaalisti tarkasteta eikä peritä valvontamaksua. Tarkastuksen yhteydessä selvitetään otetun aineksen määrä ja ottoalueen etenemä. Luvan haltija tai lupaviranomainen luvan haltijan esityksestä ilmoittaa ympäristöhallinnon tietojärjestelmään maaliskuun loppuun mennessä ottomäärän.

Vuonna 2023 tarkastettiin yhdeksän lupakohdetta. Vuonna 2023 myönnettiin kaksi maa-aineslupaa, joista toinen koski maa-ainesalueen maisemointia. Lupia ei päättynyt vuonna 2023. Vuonna 2024 tulee uusia maa-aineslupahakemuksia kahdesta neljään.

Valvottavat maa-ainekohteet Lahdessa 2024

Lahdessa oli maaliskuussa 2024 voimassa kaksitoista maa-aineslupaa. Lahden alueella tultaneen tekemään vuonna 2024, kuten edellisenä vuotena, yhteensä reilu kymmenen määräaikaista valvontatarkastusta. Tarkastusmäärä riippuu muun muassa siitä, ovatko luvan haltijat ilmoittaneet tammikuun 2023 aikana, ettei ottoalueilta oteta kuluvana vuonna maa-aineksia ja joudutaanko tekemään varmistustarkastuksia, jos lupaehtoja ei ole noudatettu riittävän tarkasti. Tarkastusmäärä riippuu myös mahdollisista valituksista. Lisätarkastuksia tehdään tarpeen mukaan.

Jätelain valvonta

Jätelain valvomiseksi tehdään roskaantumiseen liittyviä tarkastuksia määrällisesti eniten. Vuonna 2023 roskaantumiseen liittyviä tarkastuksia tehtiin yhteensä 58 kpl. Jätelain 124 §:n mukaan vaarallisia jätteitä muodostavien toimintojen ja laitoksien sekä ammattimaista kuljettamista tai keräystä harjoittavien, jätteen välittäjänä toimivien sekä jätteiden kansainvälisiä siirtoja harjoittavien toimintojen harjoittavien toiminnanharjoittajien toiminta on tarkastettava määräajoin.

Toiminnanharjoittajia, joilla syntyi vaarallisia jätteitä, on arvioitu olevan vajaa 400 kpl. Toiminnot ja niissä syntyvän vaarallisen jätteen määrä vaihtelee vuosittain. Vuoden 2023 aikana ei tehty tarkastuksia näihin kohteisiin. Suunnitelmaa vaarallisia jätteitä tuottavien toimintojen valvonnasta laadittiin vuoden 2023 aikana.

Rottahavainnot ovat viime vuosina lisääntyneet ja niiden johdosta on lähetetty neuvontakirjeitä asukkaille. Rottahavaintoihin liittyneitä jätehuoltotarkastuksia tehtiin muutamia vuonna 2023.

Jätehuoltomääräysten valvonta on suurelta osin järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien valvontaa, jota tehdään pääosin saapuneiden ilmoitusten perusteella asiakirjavalvontana. Vuodelle 2024 suunnitellaan tiedotuskampanjaa erikseen valittaville alueille, joilla liittymisprosentti on

alhainen. Tiedotuskampanjaa suunnitellaan yhteistyössä jätehuoltoviranomaisen kanssa. Myös Salpakierron osallisuutta kampanjaan selvitetään.

Taulukko 3. Jätelain sekä ympäristönsuojelumääräysten valvontakohteet Lahdessa vuonna 2023, vuoden 2023 toteuma sekä suunnitelma vuodelle 2024.

Jätelaki kohderyhmä	kohteita	tarkastusten suunnitelma 2023	tarkastusten toteuma 2023	suunnitelma tarkastuksista 2024
Roskaantumisen	n. 80	60	58	60
Yleisötapauhtuman jätehuolto (meluilmoitukset sekä JH- määräysten ilmoitukset yli 500 hlön tapahtumista)	19	*	4	*
Vaarallista jätettävä tuottavat toiminnot	n. 400	0	0	0
Jätteen keräystoiminta (JL 100 §)	9	*	0	*
Jätehuoltomääräysten valvonta	n. 10	*	0	*
* valvontaa toteutetaan tarvittaessa				

Ympäristönsuojelumääräysten mukaisten toimintojen valvonta

kohderyhmä	ilmoitukset/ päätökset	suunnitelma 2023	tarkastusten toteuma 2023	suunnitelma tarkastuksista 2024
Eräiden jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa	0-5	*	0	*
Käytöstä poistetut öljysäiliöt	0-5		0	*
Rakennus- ja purkujätehuolto	20-50	*	0	*
* valvontaa toteutetaan tarvittaessa				

Merenkulun ympäristönsuojelulaki

Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaan huvivenesataman pitäjän velvollisuus vastaanottaa jätteitä koskee satamaa, jossa on vähintään 25 venepaikkaa tai jonka yhteydessä on vähintään 25 huviveneen talvitelakointipaikkaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy ja valvoo huvivenesatamien ja pienten kalastussatamien (vuosittaiset purkumäärät alle 20 000 kg) jätehuoltosuunnitelmat, muiden satamien suunnitelmat hyväksyy ja valvoo ELY-keskus. Suunnitelma on voimassa 5 vuotta kerrallaan tai kunnes sataman toiminnassa tai jätehuollossa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Lahden kaupungin huvivenesatamien (Vesijärven, Teivaan ja Niemen) jätehuoltosuunnitelmat ovat tulleet vireille vuonna 2023. Viranomaisen arvioi ja hyväksyy suunnitelmat vuonna 2024. Muiden huvivenesatamien (Myllysaaren ja Ruoriniemenrannan huvivenesatamat) jätehuoltosuunnitelmien tarpeet arvioidaan ja veloitetaan suunnitelman tekemiseen.

Ympäristöhaittailmoitukset

Ympäristöhaittailmoituksia vastaanotetaan asukkailta, osa hoidetaan neuvonnalla. Savu- ja hajuhaittailmoituksista neljä johti toimenpiteisiin. Tyypillinen toimenpide on ollut kotiin postitettava kirje, jossa neuvotaan polttamaan puuta puhtaasti. Haittailmoitusten yhteydessä selvitettiin myös kiinteistöjen liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Meluhaittailmoituksia käsiteltiin vuonna 2023 yhteensä 29 kappaletta, joista tapahtumiin kohdistuvia valituksia oli yhteensä 15 kappaletta. Kohteissa tehtiin tarkastuksia yhdeksän kappaletta.

Melu

Loppuvuodesta alettiin meluntorjuntatyöryhmän kanssa valmistelevaan Meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatimista vuosille 2024–2028. Melualue selvityksen pohjalta valittiin eniten meluntorjuntaa vaativia kohteita, joista päätettiin teettää tarkemmat meluntorjuntasuunnitelmat konsultilla. Lähetettiin tarjouspyynnöt kolmelle konsultille. Meluntorjunnan toimintasuunnitelma valmistuu 18.7.2024 mennessä.

Ilmanlaadun seuranta Lahden seudulla

Ilmanlaatua seurataan Lahdessa ja Hollolassa yhdessä kuntien ja Lahden ja Hollolan alueilla ilmapäästöjä aiheuttavien laitosten (vuonna 2023 mukana 26 yritystä) kanssa. Ulkoilmanlaadun seuranta tehdään ilmanlaadun yhteistarkkailusopimukseen "Sopimus ilmanlaadun yhteistarkkailusta Hollolassa ja Lahdessa vuosina 2021–2026" liitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti.

Seurantaverkkoon kuuluu 5-6 (vuonna 2023 5 asemaa, vuonna 2024 6 asemaa) jatkuvatoimista mittausasemaa ja 10 passiivikeräyspistettä. Jatkuvatoimisia mittausasemia on Lahdessa Uudenmaankadulla, Mustamäenkadulla, Saimaankadulla ja Satulakadulla. Hollolassa on siirrettävä mittausasema (vuonna 2023 Kuntotiellä, vuonna 2024 Kansankadulla). Vuonna 2024 perustetaan jatkuvatoiminen mittausasema Nastolaan. Passiivikeräyspisteitä siirretään vuosittain. Seurattavia epäpuhtauskomponentteja ovat NO, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, O₃, PAH ja VOC.

Kemikaalilain valvonta

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tulee valvoa kemikaalilain perusteella myös kemikaalien käyttöä. EU:n ns. REACH-asetukseen perustuen ELY-keskukset ovat pyytäneet alkuvuodesta 2023 kuntia ja kaupunkeja selvittämään alueellaan sijaitsevat ampumaradat ja aloittamaan ampumaratojen riskiperusteinen lyijyhaukien käytön valvonnan asetuksen (EU) 2021/57 nojalla vuonna 2023.

Vesistötarkkailu Lahden alueella

Lahden ympäristöpalveluiden vesistötarkkailusuunnitelma vuosille 2022-2026 on esitetty taulukossa 4. Vuoden 2023 aikana otettiin vesinäytteitä pienjärveltä 91 kpl, joista 17 oli α -klorofyllinäytettä. Lisäksi kuormitusseurannassa otettiin yhteensä 137 kpl oja- ja hulevesinäytettä.

Taulukko 4. Lahden pienjärvien näytteenotto-ohjelma ja näytteiden lukumäärä. Näytteitä otetaan maaliskuussa ja elokuussa yhden metrin syvyydestä ja metri pohjan yläpuolelta. Syviltä havaintopaikoilta otetaan tarvittaessa välisyvyysistä happinäytteitä. Elokuun näytteenoton yhteydessä otetaan 0-2 metrin näyte α -klorofylli-pitoisuuden määrittämiseksi. Määrittämiset: lämpötila, näkösyvyys, haju, ulkonäkö, väriluku, pH, sähkönjohtokyky, COD_{Mn}, happi, happikyllästys, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, klorofylli-a.

Vesistötarkkailuohjelma 2022–2026

Järven nimi	Kokonais- syvyys m	Vesiala ha	2026	2025	2024	2023	2022
Ahvenlammi	12	11					
Alanen	7,2	75			5		
Alasjärvi	14	272	5	5	5	5	5
Alvojärvi	6	23		5			
Arrajärvi		462	velvoitetarkkailu				
Evattu	2	22					
Häränsilmä	3	1,0					
Iso-Kukkanen	33	252	5	5	5	5	5
Joutjärvi	5	39	5	5	5	5	5
Kalliojärvi	26	59				5	
Kivijärvi, e	11	215		5		5	
Kivijärvi, p	10	215		5		5	
Kymijärvi Lapinkivi	10	324	5	5	5	5	5
Kymijärvi Rekola	9	324	5	5	5	5	5
Kärkjärvi	11	199		5		5	
Likolammi	9	2,2	5	5	5	5	5
Merrasjärvi	2	24	3	3	3	3	3
Mytäjärvi	10	1,6	5	5	5	5	5
Oksjärvi	14	250	5			5	
Pikku-Kukkanen	9	117	5		5		5
Pikku-Vesijärvi	5	5,0	5	5	5	5	5

Pitkäjärvi	5,3	39					
Ruuhijärvi	18	574	5	5	5	5	5
Salajärvi	13,5	803	5	5	5	5	5
Salalammi	10	37,8		5		5	
Sietikka	8	2,0					
Sylvöjärvi, e	3	231	5		5		5
Sylvöjärvi, p	3,5	231	5	ELY	5		ELY
Särkijärvi	9	34					5
Valkeajärvi	12	10,72		5			
Valkealammi	10	1,4			5		
Vesijärvi		1288	velvoitetarkkailu				
Villähteen kukkanen	5	36	5		5		5
			78	83	83	83	73

Lisäksi otetaan kuormitusnäytteitä Vesijärven, Kymijärven ja Sylvöjärven merkittävimmistä ojista kevät- ja syysylivirtaaman aikana. Näistä näytteistä määritetään kokonaisfosfori-, fosfaattifosfori- ja typpipitoisuudet.

Ympäristöpalvelut seuraa lisäksi osana Vesijärviohjelmaa Vesijärveä maaliskuu-, kesä- ja elokuussa kolmelta havaintopaikalta otettavilla näytteillä, jotka täydentävät velvoitetarkkailua.

Automaattista vedenlaadun seuranta varten on Vesijärvellä kaksi sekä Kymijärvellä ja Alasenjärvellä yksi asema. Lisäksi Vesijärven laskevista uomista kahdessa on automaattiset vedenlaatuasemat. Länsi-Hennalaan Lahden keskusta-alueelta johdettavien hulevesien laatua ja määrää seurataan automaattiasemalla ja näytteenotoilla.

Pohjavedet

Pohjavedestä otetaan näytteitä keskusta-alueella kaksi kertaa vuodessa. Pohjavesialueilla on siirrytty kaupungin ylläpidossa olevilla tiealueilla liukkaudentorjunnassa natriumkloridista natriumformiaatin käyttöön. Seurannan tavoitteena on tarkkailla suolan käytön lopettamisen vaikutuksia pohjaveden laadussa. Seurannassa tarkkaillaan myös pohjaveden torjunta-ainepitoisuuksia urheilukeskuksen alueella. Lahden kaupungin toteuttama pohjavesitarkkailu täydentää Lahti Aqua Oy:n ennakoivan pohjavesitarkkailun tarkkailuohjelmaa. Lahden kaupungin tekemä pohjavesitarkkailu toteutetaan osana Lahden pohjavesien yhteistarkkailua. Näytteistä analysoidaan pH, happi, alkaliteetti, sameus, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti ja COD_{Mn} sekä kohteesta riippuen tarpeen mukaan muita parametrejä kuten torjunta-aineet.

Pohjaveden suojelusuunnitelman toimenpideoSION toteutumista seurataan seudullisessa pohjavesityöryhmässä.

Vesihuoltolain valvonta

Liittymättömien kiinteistöjen osalta valvontaa oli tarkoitus kohdistaa vuonna 2023 erityisesti taajamien ulkopuolisiin ranta-alueiden kiinteistöihin. Valvontaa tehtiin vain valitusten ja yhteydenottojen pohjalta. Vesihuollon kehittämisessä vuonna 2024 keskitytään toiminta-

aluerajausten päivitystarpeen tarkasteluun ja kunnan muuhun lakisääteiseen vesihuollon kehittämisen edistämiseen.